

ПРОЛЕТАРИ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

ЗА НАУКОВІ КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому Одеского ордена Трудового Червоного Прапора державного університету ім. І. І. Мечникова

РІК ВИДАННЯ
XXXVII

№ 9 (1029)

30 БЕРЕЗНЯ

1971 р.

Ціна 2 коп.

ДОБРИЙ ПОЧАТОК

Нешодавно в конференцзалі університету в урочистій обстановці відбулось відкриття Ленінської школи лектора-пропагандиста. Секретар парткому Л. Х. Калустян, привітавши присутніх з нагоди цієї події, надав слово ректорові університету професорові О. В. Богатському.

Відкриваючи школу лектора-пропагандиста тов. О. В. Богатському підкреслив велике значення агітаційно-пропагандистської роботи в сучасних умовах, наголосив на важливості оволодіння студентами, крім основної спеціальності, громадською професією лектора, пропагандиста, агітатора.

Участь в пропагандистській роботі, — сказав ректор університету

ту, — це відповідальний і почесний обов'язок. Адже що може бути важливішого, ніж пропаганда політики партії, праця по вихованню у людини якостей ідеологічного бійця, патріота своєї Батьківщини. Боротьба проти егоїзму, індивідуалізму — це по суті виховання самого себе.

Школа лектора-пропагандиста, сказав на закінчення тов. Богатський, — це опорна школа товариства «Знання». Ми будемо задоволені, якщо нашому прикладові послідуватимуть інші вузи, створивши у себе подібні школи по підготовці фахівців громадських професій.

Потім виступили професор М. Ю. Раковський, керівник школи доцент П. Г. Чухрій. Тов. Раков-

ський наголосив на необхідності глибокого опанування ленінською ідейною спадщиною, оволодіння лекторським мистецтвом.

Тов. Чухрій зупинився на питаннях, зв'язаних з організацією роботи школи. У школі, — повідомив він, — навчатиметься близько 300 чол. Випускникам школи вручатимуться посвідчення відповідного зразка, які дадуть право провадити лекційно-пропагандистську роботу у своїх колективах.

Перед слухачами з лекцією «Продемонстрування боротьби за єдність світового комуністичного руху» виступив лектор ОК КПУ І. І. Кондратюк.

ре поставлену роботу по інтернаціональному вихованню.

Розпочався новий семестр і кожен прагне поліпшити свої показники. Проходить цікаво і наше дозвілля. Нешодавно, наприклад, пройшло обговорення кінофільму «Міський роман» разом з режисером-постановником П. Тодоровським.

А на останніх комсомольських зборах групи ми взяли зобов'язання до ХХIV з'їзду партії поліпшити наші показники в навчанні та громадській роботі. І зараз можна сказати, що зобов'язання це виконане.

Зараз наша група вивчає Директиви ХХIV з'їзду партії і готовиться до останнього етапу Ленінського заліку.

Н. НІКІТИНА,
групкомсорг третього курсу
філологічного факультету.

НАШІ УСПІХИ

Ми — третіокурсники. Третя група. Остання за рахунком. І чомусь так склалось вже, що ми й справді були за успішністю й громадськими справами десь позаду, в хвості.

Але ось зимова сесія, перша сесія на третьому курсі, показала, що ми вміємо одержувати і «відмінно». З'явилось три відмінники, набагато кращими були й наші відповіді. Викладачі залишились задоволеними нашою працею.

Наші студенти — активні учасники художньої самодіяльності, беруть участь в гуртковій роботі, спортивній. Так, Л. Юдинцева захищала честь університету з спортивної гімнастики, а Ю. Кремльов, Н. Терентьєва, Т. Сенченкова одержали подяку РК ЛКСМУ за доб-

РАДЯТЬСЯ РЕДАКТОРИ СТІННІВОК

Редакція газети «За наукові кадри» провела нараду редакторів стінних газет факультетів та установ університету.

На нараді обговорювалися питання, пов'язані із проведенням огляду-конкурсу стінних газет, присвяченого Дню преси, залучення широкого активу студкорів до відсвітлення питань учбово-виховного процесу в багатотиражній газеті «За наукові кадри», навчання цього активу з метою поліпшення ідеально-художнього рівня стіннівок.

В ТІСНОМУ ЗВ'ЯЗКУ

Нешодавно відбулося спільне засідання кафедри історії КПРС з комсомольським активом університету. Обговорювалось питання про самостійну роботу студентів над творами класиків марксизму-лєнінізму. Виступили професор І. В. Ганевич, доценти А. П. Іванов, Г. А. Пляшко, Г. Д. Афіногенов, О. Т. Альошкін, секретар комітету комсомолу університету В. Матковський, комсорг другого курсу історичного факультету В. Степанов.

Було підбито підсумки роботи, проробленої в цьому напрямку кафедрою і комітетом комсомолу. Викладачі кафедри запропонували і в подальшому підтримувати тісний зв'язок з комсомольським активом університету.

Н. ЖИГАЛОВСЬКА.

ЛЕНІНСЬКИЙ ЗАЛІК ТРИВАЄ

Незабаром закінчиться останній етап Всеосвюзного Ленінського заліку, присвяченого ХХIV з'їзду КПРС. До цієї відповідальної кампанії ми, студенти юридичного факультету, прийшли з непоганими успіхами. Досягнуто гарних показників в навчанні. З гордістю ми говоримо про наших відмінників Н. Кравченко, О. Ткачук, В. Мартинюк, В. Шалай, В. Гофак, В. Колмакову та інших.

Чимало студентів успішно поєднує навчання з громадсько-корисною працею. Багатьох учнів шкіл міста Одеси, наприклад, зацікавила проведена студентами юридична вікторина. У цьому значна за-

слуга В. Стратулата, О. Мирошниченко, Н. Глоденко та інших.

Складання Ленінського заліку на курсах вже розпочалося. Члени ВЛКСМ звітують про вивчення ними творів В. І. Леніна, про оволодіння учебовим матеріалом, про участь в суспільно-корисній праці. Попередні підсумки заліку свідчать, що він проходить успішно. Остаточні підсумки його підведе комісія по складанню Ленінського заліку.

В. ШИБУНЯЄВ,
секретар комсомольської
організації юридичного
факультету.

Сьогодні в Москві

розпочав свою роботу

XXIV з'їзд

Комуністичної партії
Радянського Союзу

МЫ ГОВОРIM — ЛЕНИН,
ПОДРАЗУМЕВАEM —
ПАРТИЯ,
МЫ ГОВОРIM —
ПАРТИЯ,
ПОДРАЗУМЕВАEM —
ЛЕНИН.

ВЛ МАЯКОВСКИЙ

ВСЕСОЮЗНИЙ КОНКУРС ПОЧИНАЄТЬСЯ

Нешодавно Міністерство вищої та середньої спеціальної освіти СРСР, ЦК ВЛКСМ оголосили IV Всеосвюзний конкурс студентських робіт з суспільних дисциплін, з історії ВЛКСМ та міжнародного молодіжного руху.

I ТУР проводиться у вищих училищах закладах під керівництвом і з допомогою кафедр суспільних наук і завершується у лютому-березні 1972 року вузівськими та міжвузівськими конференціями.

II ТУР проводиться Міністерством вищої та середньої спеціальної освіти УРСР та ЦК ЛКСМУ в квітні 1972 року.

III ТУР конкурсу завершується Всеосвюзною науковою студентською конференцією у Москві у вересні 1972 року.

Виконана робота має бути надрукована на машинці через два інтервали в 4-х примірниках, підписана автором та науковим керівником. Обсяг роботи повинен бути не менше 18—20 і не більше 50—60 сторінок машинописного тексту.

На титульній сторінці вказуються: повне найменування вузу, його територіальна, відомча належність, прізвище, ім'я, по-батькові автора, факультет, курс, форма навчання, повна назва теми роботи.

Почесний обов'язок студентів нашого університету взяти активну участь у конкурсі. Це сприятиме поліпшенню як науково-дослідної, так і ідеально-виховної роботи серед студентів.

В. БУКІН,
член комітету ЛКСМУ,
голова наукового студентського
товариства університету.

ПОВОРОТ В БІОГРАФІЇ

До зустрічі з Віктором Глебовим, студентом четвертого курсу істфаку, знати про нього небагато. Секретар комсомольської організації факультету, відмінний студент, кандидат в члени КПРС.

Зустріч з ним в редакції університетської багатотиражки не додала до моїх відомостей майже нічого істотного. Секретар зніяковів, він не чекав, що комусь знадобиться його біографія, цікаві події з його життя.

— Навіщо про мене писати? — не розуміє Віктор, — вчусь, як усі, нічого особливого не зробив.

Якщо казати відверто, я був дуже роздосадований нашою першою зустріччю: бесіда явно не в'язалась. Через декілька днів я знову зустрівся з Глебовим, на цей раз вже на факультеті, в робочій кімнаті секретаря комсомольської організації.

Сидів він за столом якось особливо і занадто картино. Потім зрозумів: просто людина на свою робочому місці і нічого дивного в цьому нема. Віктор створював на великому білому папері ескізи майбутніх малюнків для стінної газети.

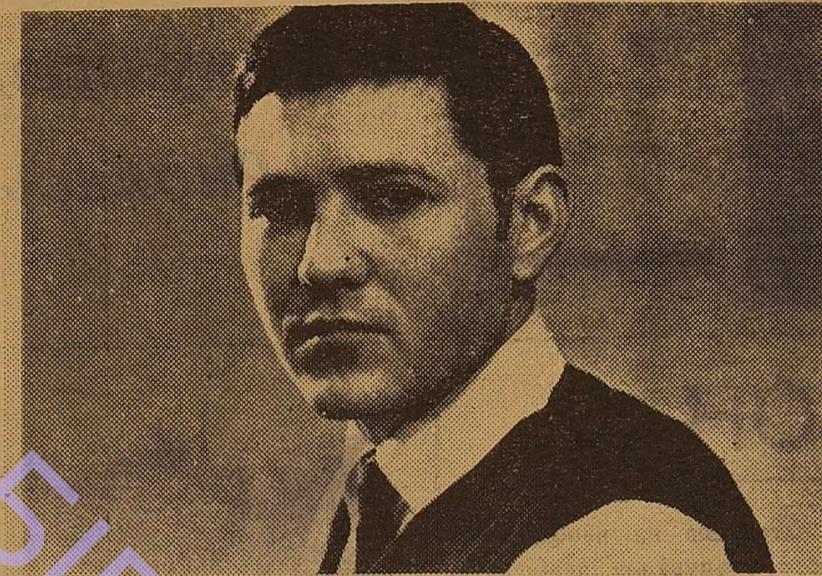
— Люблю малювати, — це було першою відвертістю моого героя. В подальшій розмові з Віктором Глебовим я зробив висновок, що той самий «звичайний» студент, про якого я збиравуть писати, далеко не звичайний.

В минулому році Глебова було вдруге обрано секретарем факультетської комсомольської організації. Віктор успішно сполучає комсомольську роботу і участь в СНТ з навчанням.

До університету працював на скляному заводі в Макіївці. Там закінчив десятирічку. В школі любив географію, історію, захоплювався фізикою. Хотілось створювати що-небудь нове, своє, цікаве. У вільний від заняття час малював. В університет вступав два роки і

полегшено зіткнув і приготувався. З чого ж починати? Тут він подумав, що мабуть всі ці люди, які теж приготувались слухати його біографію, вже давчо знають її.

Вони спокійно сиділи, спокійно чекали. А Віктор ніяк не міг почати. Він марно пригадував ціка-

В. ГЛЕБОВ.

Фото В. ШИШІНА.

обівда невдало: не вистачало дорогоцінних балів. Віктора Глебова приймали в партію на зборах історичного факультету. Час від часу задавали питання. Уважно слухали відповіді і питали знову. Віктор працював відповідати якомога повніше, розповісти все, що знає. Хтось з членів партійного бюро сказав: «Нехай розповість біографію». Він

ві повернути в своєму житті. Нічого наче і не було. Відшукував поглядом своїх викладачів, які рекомендували його в партію. Несподівано прийшла думка: єсть якщо б хто-небудь з них встав і розповів би за нього, а втім, ім теж нецикаво було б це робити.

Три роки лекцій, курсових, сесій. А маєтівках — колгосп. Розповісти кому-небудь — не повірють,

що студент під час канікул не поспішає до Карпат і Криму, не іде навіть додому, а працює на полі, в колгоспі. В кінці минулого року весь колектив факультету проголосував за повторне обрання Глебова секретарем комсомольської організації. Погодився. Був впевнений — необхідно спробувати себе на громадській роботі. Приходили сумніви, чи справлються?

Пройшов час. І тепер на питання: «Як справив?» — Віта сміливо відповідає: «Нормально».

Летять учбові дні. На носі сесія, а в підешевій районній школі в Біліївці ще потрібно обладнати куток історії.

...Станіонар вже давно закінчив заняття. Ми з Глебовим сидимо в комітеті комсомолу, ведемо бесіду як старі, добре друзі, ніби вже багато років знаємо один одного. Потім йдемо на бульвар, довго стоїмо біля пам'ятника Пушкіну. Теплій весняний вітер весело підіймає поли наших плащів, гонить по тротуару пожовкі обривки газет і раптом знає, ніби його і зовсім не було.

— Пройдемось по місту, — пропоную я. Ми повертаємо на Пушкінську, йдемо в напрямку залізничного вокзалу. Віктор розповідає про свою першу сесію, про повстання Спартака і набіги половців на Київську Русь. Відхилившись від теми розмови, я питаю: «Ось ви казали, що нічого в вашому житті особливого не трапилося, хоча б який-небудь поворот...»

Сьогодні студента четвертого курсу Віктора Глебова хвилює не тільки особиста перспектива, але і загальний бал успішності факультету загалом. А у історії, він, до речі, самий високий в університеті.

Буває і таке, що людина не вірить в свою можливість, в свої сили, тоді тут потрібна допомога, спрівідження і добра товариська підтримка.

Багато у нього справ. Організувати художню самодіяльність, випустити газету, бути присутнім на зборах НСТ, підготувати підсумковий звіт з комсомольської роботи — все це йде через його руки.

Мені подобається комсомольська робота, — говорить Віктор. — Відчуваєш, що це не марно, якщо дівочість говорить з ким-небудь на високих тонах, — головне, бачиш, що всюди і в усьому ти потрібен людям.

Я знову згадав його за робочим столом. Він сидів і записував, вираховував, думав. Списав до кінця листок. Можливо, він знову згадав торішні партійні збори, на яких його приймали в партію. Коли це було? Наче недавно. А здається, що пройшли роки. Тоді він стояв і соромився своєї біографії, — до чого ж вона нехита. Хоч би який-небудь поворот в житті... Він не зінав тоді, що його знову оберуть комсомольським ватажком.

Коли ми прощаємось з Віктором Глебовим, було вже пізно. Свої перші вогні засвітили вікна будинків і магазинів. Потискуючи його руку, я згадав нашу першу зустріч в редакції газети, неговіркість і поспіх в кожному його русі. І мені знову згадується дві фрази: ось зараз, коли я пишу ці рядки, «...всюди і в усьому ти потрібен людям», а поруч інша, невиразна і нехита: «...хоч би який-небудь поворот в житті...».

В. ГРИЩЕНКО.

ТВОРЧІ ЗВІТИ АМАТОРІВ

Творчим звітом колективу хімічного факультету почався черговий огляд-конкурс культурно-освітньої роботи. За дорученням ректорату, парткому і жюрі його відкрив вступним словом ректор університету професор О. В. Богатський. Він відзначив, що щорічні весняні огляди творчих талантів стали у нас прекрасною традицією. Огляд поточного учебного року, — підкреслив ректор, — відрізняється тією істотною обставиною, що він присвячується ХХIV з'їздові КПРС. Його підготовка і успішне проведення — одне з перед'їздівських зобов'язань колективу університету. Це багато до чого нас зобов'язує. Комуністична партія розглядає культурно-освітню роботу як важливий засіб комуністичного виховання трудящих, особливо молоді. Професор О. В. Богатський побажав колективам всіх факультетів нових творчих успіхів та висловив надію, що розвиток культурно-масової роботи, самодіяльного мистецтва допоможе поліпшити постановку культурного дозвілля студентів і співробітників, сприятиме успішному вирішенню завдань учебово-виховного процесу.

Присутніх у великому актовому залі учасників огляду і глядачів привітав проректор університету, голова жюрі огляду-конкурсу доцент І. О. Середа.

Всі форми культурно-освітньої роботи виховують у молоді організованість, естетичний смак і притягнення до творчих пошукув. Культмасова робота є одним з шляхів зачленення молодої людини до суспільно-політичного життя колективу, хороша школа вироблення

організаторських навиків та інших важливих якостей, якими повинен володіти випускник університету. Своїм змістом вона збагачує і прикрашає наш духовний світ. Від її постановки залежить не тільки організація культурного дозвілля студентів. В певній мірі вона дозвілля і збагачує багатогранність учбово-виховного процесу.

Наши щорічні огляди є одним з факторів розвитку самодіяльного мистецтва, ефективно сприяють згуртуваності факультетських колективів. Нинішній огляд повинен бути істотним кроком в поліпшенні всіх форм культмасової роботи на факультетах.

Поряд з концертною програмою і частиною участі факультетів в загальноуніверситетській художній самодіяльності, жюрі огляду в рівній мірі буде звертати увагу на постановку роботи культсекторів громадських організацій зі своїм активом, на рівень і регулярність проведення масових заходів — студентських, «вогнів», тематичних вечорів, екскурсій і культпоходів, зустрічей з цікавими людьми тощо, в тому числі в студентських гуртожитках. Наявність цікаво поставленої роботи КВК, аматорських клубів і об'єднань типу «Катенан», «Полум'я», «Іскра», шефські заходи, особливо в районах області; відображення кульмасової роботи в стінній пресі факультету, в університетській газеті «За наукові кадри», регулярність проведення культмасової роботи протягом учебного року, ступінь зв'язку її змісту з учебово-виховним процесом, всі ці факти мають визначити місце факуль-

тету в нинішньому огляді-конкурсі.

Цей підхід до оцінки огляду-конкурсу обумовлений його основною форму — багатоплановий тематичний захід (типу «Дня мехмату»), складовою частиною якого є звітний концепт художньої самодіяльності. Умови огляду, як вважають художньо-методична рада університету і жюрі, допоможуть підняти мобілізуючу і спрямовуючу роль кульсекторів громадських організацій факультетів в справі організації культмасової роботи, визволитись в певній мірі від компанійщини.

У зв'язку з цим завдання огляду-конкурсу, мабуть, не тільки в тому, щоб об'єктивно оцінити рівень постановки культурно-освітньої роботи на факультетах і відповідно до цього визначити місце кожного з них. Інший важливий момент полягає в тому, щоб в процесі допитливого, вимогливого аналізу наших плюсів і мінусів, стати на твердий і послідовний шлях удосконалування стилю і методів найбільш доцільної постановки культурно-освітньої роботи.

Важливо в процесі огляду забезпечити притліві свіжі творчі сил, особливо за рахунок перших курсів, повніше використовувати наші великі потенціальні можливості на цій ділянці роботи, щоб ефективніше сприяти підготовці в університеті їдейно переконаних, різноміцно ерудованих спеціалістів.

М. КРАСНЯНСЬКИЙ,
член парткому університету.

ІНЖЕНЕРНА ПСИХОЛОГІЯ. ЇЇ мета і завдання

Психологічна наука має велике значення для найрізноманітніших галузей людської практики.

Виховання і навчання, мовознавство, літературознавство, медицина і судова практика спираються на дані психології, які розкривають закономірності суб'єктивного світу людини.

При сучасному виробництві праця людини характеризується такими основними функціями, як програмування, управління і контроль. Цей труд здійснюється у взаємодії з машинами, засобами управління, які відіграють виконавчу функцію.

Людина і машина стають ланками єдиної системи, погодження їх функцій і можливостей має великий інтерес і, безсумнівно, практичне значення.

Рационалізувати труд людини, правильно організувати засоби сигналізації, вирішити питання про те, як людина-оператор буде реагувати на сигнали, що надходять з пульта управління — ось далеко не повний перелік питань, які захоплюють спеціалістів в галузі інженерної психології — нової галузі психології, що вивчає особливості психіки в умовах високоматематизованого виробництва.

Без знання інженерної психології не можна успішно конструювати сучасні засоби сигналізації, управління і контролю. Якщо психологічні вимоги до конструюваних технічних обладнань не враховуються, то людина-оператор пізнає значні труднощі в роботі, які можуть привести до виникнення аварійних ситуацій.

Як ілюстрацію можна навести один приклад. Існуючі нині засо-

би сигналізації адресовані, в основному, до зорового і слухового аналізаторів людини. Переважна більшість сигналів з пульта управління йде по зоровому і слуховому каналах зв'язку в мозок оператора.

Спеціалісти в галузі інженерної психології стверджують, що по-даліше збільшення потоку інформації — зорової і слухової — може привести до самих тяжких наслідків для людини-оператора. При збільшенні навантаження на зоровий і слуховий аналізатори швидкість реакції оператора значно знижується.

Спеціалісти в галузі інженерної психології пропонують перебудувати існуючі засоби сигналізації, розвантажити око і вухо оператора, але завантажити кожний аналізатор про найбільш важливі, небезпечні ситуації сигналізувати доторкненням до шкіри оператора. Це даст можливість не допустити аварійних ситуацій.

Сучасний молодий спеціаліст, що йде на виробництво, повинен бути компетентним в питаннях інженерної психології.

З цією метою в Одеському університеті вперше починається читання курсу інженерної психології для студентів фізичного факультету.

Курс буде читати професор Д. Г. Елькін, який веде експериментальні дослідження в галузі інженерної психології, бере участь в створенні першого на Україні підручника з інженерної психологі

В ПЕРСПЕКТИВІ—МОРЕ!

В проекті Директив ХХІV з'їзду КПРС вказано: «Розгорнути родовищ золота, олова та інших рудних корисних копалин. Підморів і океанів з метою виявлення перспективних підводних родовищ нафти і газу. Розширити дослідження прибережних розсипних родовищ золота, олова та інших рудних корисних копалин. Підвищити економічну ефективність геологорозвідувальних робіт».

Ми попросили доцента Л. І. ПАЗЮКА, парторга кафедри геології, розповісти, як відбиваються ці положення на роботі кафедри, що потує спеціалістів з морської геології.

— Ці вказівки партії — сказав Л. І. Пазюк, — мають пряме відношення до роботи нашого геологічного відділення, очевидно, визначають його розвиток в майбутньому п'ятиріччі.

Чи не вперше перед геологією постало питання розшуку й розвідки підводних родовищ нафти і газу, а також золота, олова та інших.

Правда, такі роботи провади-

лися і раніше на шельфі морів і океанів, але масштаби їх були обмежені. Це завдання ми розглядаємо як частину спільногого наступу на світовий океан, який ведеться по лінії біології, фізики, хімії та інших наук з метою поставити його багатства на службу народного господарства. Тут слід відзначити, що наш університет вперше в країні в 1965 році почав готувати морських геологів. Це завдання складне, як і всяка вперше розпочата справа.

В центрі ж уваги колективу кафедри геології, якою керує професор І. Я. Яцко, завжди були питання організації і дальнього удо-

сконалення учебного процесу. Велика робота проводиться і в галузі наукових досліджень кафедрою і проблемною лабораторією геології морів і водоймищ, якою керує професор Л. Б. Розовський. Наукові дослідження вчені спрямовані на освоєння багатств верхньої частини шельфа північно-західної частини Чорного моря і його берегової зони.

На геологічному відділенні значна увага приділяється учебній виробничій практиці. Досить сказати, що на три учебній і дві виробничі практики, які проводяться після кожного курсу в літній період, припадає 48 тижнів, тобто

з п'яти років навчання один відводиться на практику.

Морську геологічну практику студенти проходять в морських експедиціях чи в береговій зоні морів. Їх можна бачити на Чукотці і на Каспії, на Курильських островах і на Балтиці, в Японському морі, в фіордах Кольського півострова і звичайно ж, на Чорному морі.

* * *

Ось про виробничі практики дипломників і про деякі аспекти роботи викладачів геологічного відділення і розповідають вміщені нижче кореспонденції.

НА КАМЧАТЦІ

З моменту зарахування в склад Кобаблинської геолого-зімальній партії і почалась наша практика. А 16 червня ми вилетіли вглиб Камчатки, на східні відноги Центральної частини Середнього Камчатського хребта.

Після нетривалих турбот по благоустрою основної бази у нас почалась дійсно геологічна робота. Вузькі долини рік і струмочків буяли чисельними водоспадами, тому доводилось робити значні обходи, щоб пройти наміченим планом.

Велику територію робіт партії займає древньочетвертичний вулкан, дуже цікавий з геологічної точки зору.

Свідком минулого вулканічної діяльності є чисельні термальні джес-

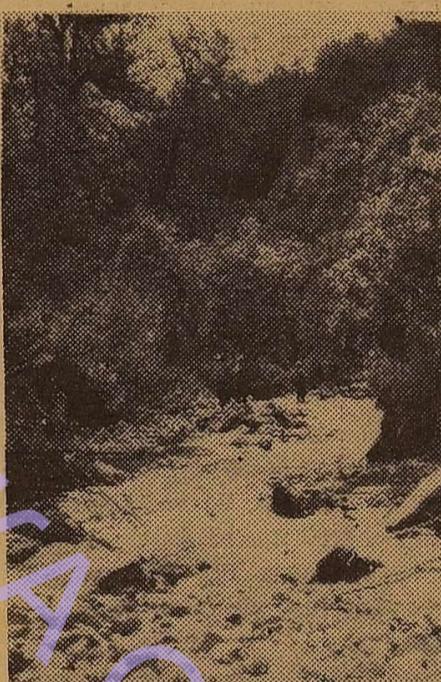
ела, які в майбутньому намічається використати з лікувальною метою. Температура води джерел коливається в межах 40—90°.

Під час практики ми одержали можливість ознайомитись з методикою ведення геологічної зйомки і пошуків корисних копалин в умовах розвитку сучасного вулканізму і молодих вивержених порід.

Безпосередня участь в геологічній зйомці і обробці зібраних матеріалів дала нам змогу придбати досвід й навики геолога-зйомника.

Зараз ми вивчаємо зібраний матеріал для написання дипломних і курсових робіт.

А. АЛІМОВ, Ф. КІРИЧЕНКО,
студенти V курсу геолого-географічного факультету.

Геологи в пошуковому маршрути на Камчатці.
Фото Ф. КІРИЧЕНКА.

БУДЕ НАФТА!

Наша практика проходила в Чорноморській геофізичній експедиції. На базі цієї експедиції в співдружності з кафедрою геології ОДУ був створений газометричний загін.

Робота нашого загону мала дослідницько-виробничий характер. Щоб виявити перспективні ділянки в нафтогазоносному відношенні, провадилось вібропоршневе буріння.

За польовий період загоном було виконано великий обсяг геологічних робіт, хоча заважали шторми, дощі.

Але радошів було більше, ніж злегод.

Виробнича практика була вдалою. Зараз — завзята робота над зібраним матеріалом. Незабаром — захист дипломних робіт. Ми дуже раді, що нам пощастило в числі перших прокладати шлях до Чорноморської нафти. Вона буде!

**А. ШТИРЛЯЄВ,
Й. ПОГРЕБНЯК,**
студенти V курсу геологічного
відділення геофаку.

Забір проб з експедиційного судна на Балтиці гідрравлічним методом.
Фото А. МАТВЕЄВА.

НА ДАЛЕКІЙ ЧУКОТЦІ

В Магадан ми, студенти-геологи, прилетіли з Одеси вранці. Тисячі кілометрів залишились позаду. Ми перетнули всю країну по діагоналі. І хоча травень був наприкінці, — температура повітря — 2°С. Після тижневого перебування в цьому казковому місті наш літак взяв курс далі, на північний схід, на Чукотку. Внизу пропивають нескінчені пасми сопок і така ж нескінченна і неосяжна ріка. Це — Колима.

Поступово зникають останні квілі деревця: тундра! Сонце стоїло високо, було навіть тепло. Однак нас не здивуєш полярним днем — люди «бували». Після короткої зупинки наш шлях — до міста Шмідта. Через три години ми вже були на головній базі геолого-зйомної партії. Це і є кінець мета нашої подорожі. База — це декілька палаток на пустинно-

му березі невеликої річки. Оглядаємось: невеликі сопки з оголеними вершинами, вдалі на півночі видніється вузька смужка води і льодів. Це протока Лонга. За нею щільно намагаємося роздивитись землю — острів Врангеля. Кажуть, його можна побачити дуже рідко. Може, нам почастить.

Передбачалась велика 4-х місячна і далеко не завжди, як потім виявилось, легка робота.

Спочатку було важко, але ми, так би мовити, поступово освоювались. Все впевненіше проводили самостійні маршрути. А на карті, яку ми складали, де-не-де почали з'являтися одиничні знаки золота.

Був і відпочинок з рибалкою, полюванням і чаєм, просто прогулянки з фотоапаратом по квітучій тундрі. Про все не розповіши.

Не можна сказати, що потім було легко: маршрути досягали

20—25 км в день. Іноді відчувається втома, але робота приносить велике задоволення. 4 місяці дипломної практики підходили до кінця. Пройдено було сотні кілометрів з маршрутом і без маршруту. Здобуто невеликий, але дуже цінний досвід самостійної роботи.

А-зарах — гарячий час — час написання диплому. Після його захисту я пойду на роботу в Приморське геологічне управління. Мої товариши і я будемо дуже раді взяти участь в цікавих дослідженнях і, таким чином, включитись в реалізацію Директив ЦК КПРС по п'ятирічному плану.

В. КЕЛЬМАЧОВ,
студент 5-го курсу
геологічного відділення
геолого-географічного
факультету.

Зустріч у підшевній школі

Нешодавно студенти та викладачі філологічного факультету провели у підшевній школі № 1 села Біляївки «День філолога».

Уважно були прослухані старшокласниками доповіді членів наукових гуртків: Павла Гриценка, Володимира Чумака, Людмили Сергієнко, Леоніда Пельцманера,

Тетяни Блохіної та інших.

Закінчився «філологічний день» концертом факультетської художньої самодіяльності. На сцені районного Будинку культури, для школярів співали вокalistи Л. Шмігановська, В. Козлов, Л. Чуфійкова, які виконали пісні радянських композиторів. Михай-

ло Стрельбицький прочитав свої вірші.

Подібні зустрічі студентів-філологів стають традиційними. На них зустрічаються майбутні викладачі зі своїми майбутніми вихованцями.

В. САВРУЦЬКИЙ.

В проекті Директив ХХІV з'їзду КПРС питанням пошуково-розбудувальних, а потім і експлуатаційних робіт в прибережних шельфових зонах морів і океанів нафти й газу, а також на місцях родовищ золота, олова, титану, цирконів, алмазів і т. д. приділяється велика увага.

Протягом трьох днів працювали в м. Батумі Всесоюзний симпозіум, присвячений розробці цієї важливої проблеми комплексного вивчення інженерно-геологічних умов шельфової зони. Це другий симпозіум, присвячений цьому питанню. Перший був проведений в 1968 році в нашому університеті.

В роботі симпозіуму взяли участь представники наукових установ, інженерно-геологічних і проектних організацій, а також вузів Москви, Ленінграда, Києва, Одеси, Дніпропетровська, Тбілісі,

Баку, Еревана та інших міст країни.

Симпозіум відкрив членкореспондент Академії наук СРСР професор Е. М. Сергеєв. Доповідь зробив ректор інституту, членкореспондент АН Грузинської РСР професор І. Буагідзе.

Активну участь в роботі симпозіуму взяли вчені й нашого вузу професор Л. Б. Розовський, доценти Л. І. Пазюк, І. П. Зелінський, В. М. Воскобойников і старший науковий співробітник Е. В. Єлісеєва, які виступили з рядом доповідей.

У рішенні симпозіуму відзначалась активна участь нашого університету у вивченні шельфової зони північно-західної частини Чорного моря і схвалені ті наукові напрямки, що розвиваються у нас.

Л. ПАЗЮК,
доцент.

З ЧОГО ПОЧИНАЄТЬСЯ ВІЗНАННЯ

Репортаж з огляду художньої самодіяльності

Перший день огляду конкурсу художньої самодіяльності розпочинав хімічний факультет. На стіл жюрі лягли зведення про проведену культурно-масову роботу на факультеті — поїздки з концертами, зустрічі, вечори, газети.

Ніхто не зможе сказати, що все готовалось наспіх. Гуртки працювали протягом року, репетиції відходили щотижня.

Незвичайно цього разу починається і концерт. У вестибюлі головного корпусу хіміки почували себе, як на факультеті. Нарядні, збуджені, жваві, вони запрошували завітати у кімнату атракціонів, пограти в лотерею.

Музика заповнила коридори, ліннула до найглуших аудиторій, виплескувалася на вулицю. Гості, болільники товпилися біля газет і плакатів, дотепних і веселих.

А з двору все прибували й прибували...

Всі чули про незвичайні вечори та хімфакті. Всі пам'ятали і мимулий огляд, коли хіміки вдало виступили і зайняли друге місце. Навіть жюрі тоді вагалося, якому номерові віддати перевагу. Тому, зрозуміло, багато хто з болільників, обминаючи привабливі атракціони, поспішали прямо до залу, щоб зайняти кращі місця і не стояти у дверях.

І ось художня самодіяльність — найпопулярніша частина огляду. З першими акордами музики зал принішк. Чекали чогось незвичайного.

Та незвичайного, на жаль, не було. Були виступи більш або менш вдалі. Тепло зустрів зал Рзаєву, яка своєю невинущеністю, чарівністю полонила багатьох слухачів, Гончаренко — чудову виконавицю пісні «Я люблю тебе, Россия». Обидві вже знайомі глядачам. Звичайним був і жіночий ансамбль «Веселка». Чогось нового болільники так і не побачили, хіба що появу на факультеті театру мініаторів. Цей народно-універси-

тетський гумор дуже порадував зал.

Приємно було побачити і виступи студентів з братньої республіки НДР.

Та все ж було б дуже добре, коли б в програму включили якісь нові номери, виступи, коли б зі сцени прозвучали прізвища ще невідомих виконавців і щоб заслуга успіху належала не лише одному «таланту».

Все ж враження від концерту було непогане, і від самого вечора теж. То був вдалий вечір відпочинку.

* * *

День геолого-географічного факультету розпочався трохи інакше. Та правда кажучи, початок був ідеальною. Два тижні тому, коли школярі восьмого класу Березівської школи одержали листа від студентів. І ось вранці 20 березня активісти факультету, студенти-географи третього курсу Наташа Гаврилова, Людмила Трубіна, Валентина Мельничук, Ігор Котовський, Наташа Бриленко, Таня Ігнатенко та Олена Морозова поїхали на зустріч з своїми новими друзями. Зустріч була уроčистою. Школярі одержали від студентів подарунки — бібліотечку географічної літератури; альбом кримської практики, мінералогічну колекцію. З великим зацікавленням слухали школярі лекцію про дослідження та результати літньої практики. Але ще уважніше сприймали вони розповідь про університет, куди після закінчення школи їх запрошували студенти. Можливо, через два роки серед них, хто приде складати вступні іспити, будуть і ці хлопці й дівчата.

Поверталися географи на факультет з подарунками, веселі, взяті, з твердим рішенням продовжувати це знайомство, щоб воно переросло у ширу дружбу.

Поверталися географи на факультет з подарунками, веселі, взяті, з твердим рішенням продовжувати це знайомство, щоб воно переросло у ширу дружбу.

У цей час на факультеті відбувся огляд курсових та факультетської газет, газет СНТ. Кращими були визнані газети другого курсу геологів. Багато було представлено стендів, присвячених ХХIV з'їзду КПРС, угорські практиці та життя факультету.

Цікавою була і зустріч з представником Сєреднього університету, з геологічним факультетом якого фахівців зв'язує давня дружба. А у ВАЗі відбулася лекція доцента Носирева «Штучні мінерали».

І ось останній етап огляду. Гасне світло. В збудженому залі стає тісніше. Відкривається завіса і оголошується перший номер. І потому як реагували в залі на усі наступні виходи самодіяльних артистів, пізнавалися географи, математики, філологи... Географи довго аплодували, підбадьорювали «своїх». Але об'єктивну оцінку можна було почути від математиків. Вони теж аплодували, перезираючись один з одним, і більш, ніж спокійно, констатували: «Нічого... так собі», або посміхалися без слів. Так, вони не бачили в географах серйозних суперників.

І справді, концерт був «не на висоті». Для безпристрасного глядача не так вже багато було тих номерів, щоб можна було з захопленням аплодувати. Перенасиченість програми віршами, піснями у виконанні одного і того ж ансамблю створювали враження, ніби цими номерами «крятуються» виступ. Присутні почали наслідувати. Це відчувалося і в разочарованих подихах у залі, і в тому, як глядачі заключали пари:

— Сперечаемось, зараз знову буде вірш...

І вони не помилялись. Хоча і потім організатори пояснювали що виступи своєрідністю композиції, та все ж болільники були відверті, коли казали: «Треба ж і міру знати». Але, напевне, жюрі врахує

організаційність, продуманість хоч і затягнуті програми.

Не можна позитивно не оцінити виступ ансамблю «Меридіан», учасники якого за кілька років спільної роботи дуже добре «заспівались».

Не можна також не вітати появу нового жіночого ансамблю першокурсниць, який ще, правда, не має назви, та ліричністю, ширістю пісень вже знайшов шлях до сердець слухачів. Добре прозвучали в його виконанні пісні «Ех дорога», «Зачарованная Десна». А з якою теплотою сприймали в залі пісню «Не жалею, не зову, не плачу!». П'ятикурсники Штирляєв, Кельмачов, Ніколаєвський, Погрібняк зуміли донести до присутніх особливу зворушливість есенійського пісенного вірша і той настір тихої, світлої печалі. В залі навіть хтось став запевняти сусідів, що на репетиціях було ще краще.

— Навіть деякі викладачі не могли утримати сліз...

Справді, виступ був дійсно чудовим.

І ще одного виконавця зал проводив відчайдушним оплескам — дебютанта огляду, студента-геолога І курсу Володимира Вансовича. Його пісня «Червона рута» сподобалася усім.

— Недарма вечорами спати не давав! — вигук з залу, напевно, хтось з гуртожитку. Мабуть, тепер Володю будуть і зустрічати тичними оплесками, як завжди зустрічали Віталія Зольцле, який, на жаль, не виступав цього року на огляді. Готує диплом. Та заміна в нього є!

Але найцікавішим, безсумнівно, був виступ студента-геолога І курсу Олега Купіна. Його цирковий номер був справжньою сенсацією. Навіть з місця підіймались, щоб краще роздивитись. Треба було бачити цього юнака, який так впевнено, спокійно виконував складні акробатичні номери. То

було справжнє циркове мистецтво. Цього не могли не відзначити навіть історики та математики, які до суперників відносяться дуже критично.

Та загалом концерт був «середній». Багато хто із глядачів чекав кращого.

Але за кулісами після виступу ще довго відчувались припіднітість, радість.

— Молодці, молодці, — звертались то до одного, то до другого виконавця секретар партбюро факультету Юлія Олександровна Амброз.

Дивлячись на веселі обличчя виконавців, можна було не питати, задоволені вони своїм виступом чи ні.

— Безсумнівно, ми виступили краще, ніж торік, — такою була відповідь кожного. Та потім, в більш спокійній обстановці комсомольський секретар факультету Валентина Дадікіна поділилася своїми думками:

— Розуміється, нам ще далеко до математиків. У них якісь особливі ентузіасти, особливі захопленість, винахідливість.

— Можливо, їм доводилося вдаватись до адміністративних заходів, щоб сходились на репетиції?

— Ні, у нас цього року все було на ентузіазмі. Концерти влаштовували ще в колгоспі і на кожне свято охоче виступали. А скільки першокурсників з власної ініціативи прийшли до наших гуртків! До речі, наш циркач Купін та Вансович — теж добровольці. І програму складали самі. Монтаж готував Саша Боскін.

— Так в чому ж справа? Чому ж ви віддаєте перше місце іншим?

— У нас усе — попереду, бо є у нас ентузіасти. Ось коли б нам кімнату для факультетського бюро, як на мехматі, наприклад, щоб можна щодня збиратись, а не вищукавати вільну аудиторію.

Та так хочеться вірити, що наступного року будуть шанувальники і у геолого-географічного факультету, оскільки є таланти і ентузіасти.

Л. БЕЛОЗЬОРОВА.

Кінокіно панія

Література про КПРС

Покажчик літератури «КПСС — ВЕДУЩАЯ И НАПРАВЛЮЮЩА СИЛА СОВЕТСКОГО ОБЩЕСТВА» підготувала наукова бібліотека ОДУ до ХХIV з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу.

В посібнику включено книги, статті із збірників, періодичних та продовжуваних видань російською та українською мовами, виданих

в основному в 1969—1970 рр., в яких дається аналіз політичної, ідеологічної та організаційно-практичної діяльності партії.

Література представлена в таких розділах:

1. Твори В. І. Леніна. 2. Документи та матеріали КПРС (1966—1970 рр.). 3. Назустріч ХХIV з'їзду КПРС. 4. Політика КПРС — втілення ленінізму. 5. КПРС —

бойовий авангард будівників комунізму. 6. Керівництво партії зміненням і розвитком радянського суспільного і державного ладу. 7. Партія і Ради. 8. Партія і масові організації трудящих. 9. Боротьба КПРС за створення матеріально-технічної бази комунізму. 10. КПРС — бойовий загін міжнародного комуністичного руху.

Матеріали, що вийшли до по-кажчика, є у фондах бібліотеки.

Посібник може бути корисним для наукових працівників, викладачів, студентів та пропагандистів.

О. НОТКІНА.

НА ДОПОМОГУ СТУДЕНТАМ

Для студентів настав відповідальний час — пора написання курсових та дипломних робіт. Від того, як організувати свою роботу в цей період, в значній мірі залежить успіх справи. Як підібрати літературу до курсової та дипломної роботи, як її виконувати і йдеться мова в таких бібліографічних посібниках.

«Общая справочная и библиографическая литература» (Упорядник Майський М. С.) дає поради щодо підбору необхідної літерату-

ри при підготовці доповідей, курсових, дипломних робіт. Посібник знайомить з бібліографією творів основоположників марксизму-лєнінізму, довідковими виданнями та виданнями загальної бібліографії.

Про те, як скласти бібліографію використаної літератури, щвидко підібрати щитату тощо, йде мова у посібнику «Основные правила библиографического описания».

Як розшукати бібліографію з марксистсько-лєнінської літератури, з громадсько-політичних пи-

тань навчає книжка Жолкевського К. К. «Библиографические разыскания произведений печати по общественно-политическим вопросам».

Корисним для студентів (історичного факультету) є посібник доцента нашого університету П. А. Некрасова «Як писати дипломну роботу». Автор дає студентам поради: як вибрати тему дипломної роботи, скласти до неї план, підібрати бібліографію тощо.

В. ТЕРЛЕЦЬКА.

МАТЧОВА ЗУСТРІЧ

Нещодавно в спортивному залі СКА відбулась матчова зустріч з волейбола й баскетбола чоловічих і жіночих команд Одеського та Чернівецького університетів.

Перемогли обидві команди нашого університету.

Наши спортсмени з візитом-відповідлю вийдуть до Чернівців у травні.

Першість університету з волейбола серед жіночих команд викликала великий інтерес. Особливо цікавою була фінальна зустріч, під час якої зустрілись команди математичного і фізичного факультетів.

Боротьба була впертою. Пере- могла команда фізичного факуль- тету в складі Шерстнівої — май- стри спорту, Тучневої — пер